

PROJEKT HEIDA

Sprejemanje odločitev na podlagi podatkov za internacionalizacijo visokega šolstva: Premostitev vrzeli med predavatelji in administracijo z uporabo učinkovitih komunikacijskih platform

Referenčna številka projekta: 2014-1-TR01- KA203-13128

INTELLECTUAL OUTPUT	O1
NASLOV POROČILA	Pregled literature
Datum oddaje	11.2.2015
Partnerska organizacija predloži poročilo	ISSBS

1	GLOBALIZACIJA, INTERNACIONALIZACIJA IN EVROPEIZACIJA	2
2	KAJ JE INTERNACIONALIZACIJA IN ZAKAJ JE POMEMBNA?	3
2.1	Opredelitve	3
2.2	Perspektive / pristopi	6
2.3	Internacionalizacija doma in čezmejni vidik	8
2.4	Motivi za internacionalizacije	9
3	STOPNJE INTERNACIONALIZACIJE	10
4	INTERNACIONALIZACIJA NA INSTITUCIONALNI RAVNI	11
4.1	Institucionalno upravljanje podatkov in sprejemanje odločitev na podlagi podatkov v visokem šolstvu	11
4.2	Zakaj upravljati internacionalizacijo	12
4.3	Zakaj je merjenje internacionalizacije in podatkov pomembno	13
5	ORODJA IN KAZALNIKI ZA INTERNACIONALIZACIJO	15
5.1	Projekt IMPI (IMPI)	19
5.2	Orodje MINT	22
5.3	Projekt U-Map (U-Map)	22
6	NASLEDNJI KORAKI – ZA RAZPRAVO	24
7	LITERATURA	25

1 GLOBALIZACIJA, INTERNACIONALIZACIJA IN EVROPEIZACIJA

Koncept globalizacije je vstopil v evropski visokošolsko izobraževalni politični okvir v drugi polovici 90-ih let (Marginson in van der Wende, 2007, 10). Od takrat, globalizacija postaja vse bolj pomembna tema razprav in raziskav. Večina avtorjev se strinja, da sta globalizacija in internacionalizacija različna koncepta. V literaturi je najbolj sprejemljivo razumevanje (Altbach 2004; Altbach in Knight 2007; Altbach, Reisberg in Rumbley 2009) tisto, ki opredeljuje globalizacijo kot eno tistih neizogibnih in nujnih socialnih, gospodarskih in političnih sil, ki vplivajo na višjo izobrazbo. V skladu s takšnim pogledom, bi trenutni proces internacionalizacije lahko razumeli kot odziv na globalizirane institucije (Cantwellom in Maldonado, 2009, 289). V zvezi s tem, Altbach in Knight (2007, 290) opredeljujeta globalizacijo kot "gospodarske, politične in družbene sile, ki poganjajo višjo izobrazbo v 21. stoletju v smeri povečanja mednarodne udeležbe." Za globalizacijo v visokem šolstvu so zato značilni "širši gospodarski, znanstveni in tehnološki trendi, ki imajo neposreden vpliv na visokošolsko izobraževanje, in se jim v sodobnem svetu ni mogoče izogniti" (Rumbley, Altbach in Reisberg 2012, 4).

V kontekstu internacionalizacije in globalizacije, je pojem evropeizacije zelo pomemben, saj ima svoje korenine v spodbujanju mobilnosti prebivalstva in idej na področju mednarodnega sodelovanja med državami EU v okviru njihovih gospodarskih, socialnih in kulturnih dejavnosti, kakor tudi pri oblikovanju skupnega evropskega visokošolskega prostora (Marginson in van der Wende, 2009, 22). Evropeizacija lahko definiramo kot posebno obliko regionalizacije, ali kot proces internacionalizacije na evropski ravni (Enders 2004, 368; Kehm 2003, 110-111). Regionalna internacionalizacija vključuje: "Sodelovanje med državami EU v gospodarskih, socialnih in kulturnih dejavnostih, ki prečka državne meje in se hitro širi, ki temelji na ideji, da je sodelovanje potrebno za stabilnost in gospodarsko rast v regiji. Regionalno sodelovanje je med drugim oblikovan tako, da povečuje globalno konkurenčnost evropske regije kot celote" (Luijten Lub et al., 2005, 5 v Luijten lub 2007).

2 KAJ JE INTERNACIONALIZACIJA IN ZAKAJ JE POMEMBNA?

Internacionalizacija je postala pomembna tema številnih razprav v Evropskem visokošolskem prostoru (Teichler 2009, 95), predvsem iz dveh razlogov. Prvič zato, ker predstavlja enega ključnih elementov za doseg ciljev Bolonjske deklaracije in Lizbonske strategije¹. Po mnenju Van der Wende (2009, 320), "čeprav sta dokumenta nastala na zelo različne načine in imata nekaj razlik, se zdi, da se počasi približujeta skupnemu pristopu". Oba prispevata k spodbujanju internacionalizacije, vendar v okviru doseganja različnih ciljev. Vlogo internacionalizacije v bolonjskem procesu je mogoče videti pri oblikovanju skupnega evropskega prostora in v njegovi harmonizaciji. Tako imenovana notranja internacionalizacija predstavlja pomembno komponento "razvijanja skupnih vrednot in krepitev skupne evropske kulture, novih oblik sodelovanja, razvoja in izvajanja programov, kot tudi pridobivanja različnih virov financiranja" (Štrbac 2011, 57). Za doseg ciljev strategije (to je, da se ustvari konkurenčno na znanju temelječo družbo), mora internacionalizacija biti usmerjena navzven (iz Bologne na svet), na druge dele sveta, kar bomo imenovali zunanja internacionalizacija (Zgaga 2004). Drugič zato, ker se je v zadnjih dvajsetih letih internacionalizacija dramatično spreminjala, in se bo po napovedih spreminjala še naprej (Teichler 2009, 104); (Altbach in Teichler 2001, 22); (Olcott 2009, 99). Torej, kaj je tisto, kar se je spremenilo glede internacionalizacije? Sedanji trend sledi smeri povečanja izobraževanja preko državnih meja, kar je postala ena od glavnih podlag internacionalizacije in vse bolj pomemben vidik visokošolskega izobraževanja (Knight 2008, 95). Posledica tega je, da se soočamo z vse večjim številom novih vrst izvajalcev, novih načinov dostave, novih programov in kvalifikacij, in spreminjajočo se naravo in obliko sodelovanja med visokošolskimi ustanovami (Chapman in Sakamoto 2011, 265-269).

2.1 Opredelitve

Koncept internacionalizacije je vstopil v svet visokega šolstva okoli leta 1980. Na začetku je koncept imel nekaj zanimanja za raziskovanje - nadaljnja raziskovanja in razvoj - na ameriških tleh, kjer je bil prvič opisan kot mednarodno izobraževanje. Ameriški avtorji opisujejo internacionalizacijo v smislu njenih dejavnosti, motivov in kompetenc.

Kasneje se je s širitvijo znanstvene pozornosti v drugih delih sveta, zlasti v Evropi in Avstraliji, razvila uporaba izraza internacionalizacije v visokem šolstvu, s poudarkom na razumevanju internacionalizacije kot procesa (de Wit 2002, 112-114). V nadaljevanju predstavljamo nekaj pogledov postopnega razvoja definicij, ki poskušajo zaobjeti kompleksnost in raznolikost procesa internacionalizacije.

Arum in Van de Water (1992, 202) predlagata opredelitev mednarodnega izobraževanja kot "številnih dejavnosti, programov in storitev, ki sovpadajo v mednarodnih študijah,

¹ Evropski sistem visokega šolstva in njegov proces internacionalizacije, kot ga poznamo danes, je rezultat Bolonjske deklaracije, ki predstavlja osnovo skupnih paktov in interakcij za ustvarjanje odprtega in konkurenčnega evropskega visokošolskega prostora (Zgaga 2004, 24). Izzivi, ki jih prinaša globalizacija in na znanju temelječe gospodarstvo v evropskem prostoru so bili prepoznani v širšem političnem kontekstu s strani Evropske unije v lizbonski strategiji marca 2000, kjer je bil določen nov strateški cilj: "da postane najbolj konkurenčno in dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostne gospodarske rasti z več in boljšimi delovnimi mesti in večjo socialno kohezijo" (Komisija 2003, 2).

mednarodno izobraževalno izmenjavo in tehničnega sodelovanja" (Arum in Van de Water 1992, 202). Ta definicija vključuje različne elemente mednarodne mobilnosti predavateljev in študentov za usposabljanje in raziskave, sodelovalne programe, mednarodne vsebine kurikulumu in mednarodno tehnično podporo (de Wit 2002, 111-112).

Bolj prepoznavna je definicija Jane Knight (2005, 11) iz leta 1994, ki opredeljuje internacionalizacijo na institucionalni ravni kot »proces vključevanja mednarodnih in kulturnih razsežnosti učenja, raziskav in storitvenih funkcij v instituciji.« Internacionalizacija je opredeljena kot proces in ne samo kot niz posameznih aktivnosti, ki jih je potrebno integrirati in vzdrževati (Knight 2008, 20). Kot trdi Van der Wende (1997, 19), si ta definicija prizadeva za bolj celovit prikaz procesa internacionalizacije, vendar je njeno pomanjkljivost mogoče videti v dveh vidikih. Prvič, poudarja izključno institucionalno raven. Definicija ne vključuje vloge, ki jo lahko ima država na proces, ki je velika, zato je treba njeno "izključitev" iz definicije obravnavati kot temeljno pomanjkljivost. Drugi vidik se nanaša na izključitev širših ciljev iz opredelitve, kar smatra da je internacionalizacija sama sebi namen.

Van der Wende (1997, 19) definira internacionalizacijo nekoliko širše kot Knight, in sicer kot "kakršenkoli sistematičen trud, ki ima kot cilj, da visokošolsko izobraževanje postane bolj odzivno na zahteve in izzive, povezane z globalizacijo podjetij, gospodarstev in trgov dela". Internacionalizacija je videti kot niz sorodnih kulturnih, političnih, gospodarskih in tehnoloških procesov, ki prečkajo državne meje. Ta definicija poudarja interakcijo med visokošolskim izobraževanjem in okoljem. Mednarodne dejavnosti so opredeljene kot odgovor na globalizacijo. Ta opredelitev presega institucionalne obravnave internacionalizacije in poudarja pomen vloge državnih vladnih reform v visokem šolstvu (Van der Wende 1997, 19). Vendar, kot je poudaril tudi Knight (2005, 12), ta definicija ne opredeljuje internacionalizacije v njenih sektorjih, ciljnih in nalogah (Knight 2005, 12).

Gornitzka, Gulbrandsen in Trondal (2003, 24) trdijo, da "se internacionalizacijo lahko opredeli, da postaja bolj mednarodna". V jedru tega vidika prevladuje vztrajnost države. Internacionalizacije raziskovanja, inovacij in visokega šolstva pomeni, da so državne meje vse manj pomembne za pretok dejavnosti, raziskovalcev, študentov, univerz, raziskovalnih institutov in podjetij (Gornitzka Gulbrandsen in Trondal 2003, 24).

Temelječ na hitrih spremembah, Knight ugotavlja potrebo po ponovni opredelitvi pojava internacionalizacije. Leta 2003 je predlagala novo nevtralno definicijo, ki opredeljuje univerzalni pojav, ki se lahko uporablja za različne namene in ima različne učinke, odvisno od zainteresiranih strani (Knight 2005, 13). Knight pravi, da se internacionalizacija lahko opredeli "na nacionalni, sektorski in institucionalni ravni kot proces integracije mednarodne, medkulturne ali globalne razsežnosti v cilje, dejavnosti in storitve v visokošolskih ustanovah" (Knight 2003, 2). Ta opredelitev je postala ena izmed najbolj razširjenih in uporabljenih (de Wit 2011, 39) na institucionalni, sektorski in nacionalni ravni.

Enders razume koncept internacionalizacije, kot tiste "postopke / procese za boljše sodelovanje med državami in posledično, dejavnosti, ki potekajo čez državne meje. Poudarek je torej na izgradnji strateških mednarodnih odnosov, ki temeljijo na medsebojnem sodelovanju in opazovanju" (Enders 2004, 367).

Frölich (2006, 405-406) definira internacionalizacijo kot čezmejno povezavo. Nadalje opisuje transformacijo internacionalizacije na treh različnih analitičnih ravneh. Prvič, makro spremembe - opredeljuje spreminjajoče se okolje in razmere, v katerih delujejo raziskovalne in visokošolske ustanove. Drugič, mezzo spremembe - opredeljuje poskuse za vključitev mednarodne razsežnosti v dejavnosti visokošolskih ustanov. Tretjič, kot mikro fenomen – tukaj se internacionalizacija nanaša na dejavnosti, kot so mednarodno sodelovanje, publikacije in mobilnost študentov.

Variabilnost definicij in pogledov nam kaže zapletenost razumevanja procesa internacionalizacije, ki je pogosto odvisno od predhodnega razumevanja drugih sorodnih pojavov in od drugačne perspektive različnih interesnih skupin v visokem šolstvu. Kot lahko opazimo ni vseobsegajoče in univerzalne opredelitve. Vendar de Wit (2002, 14) pravi, da je to predvsem zato, ker: a) je bila opredelitev in izvajanje do nedavnega v domeni ameriških avtorjev, b) internacionalizacija visokega šolstva je razmeroma mlado področje raziskav in d) ljudje so začeli uporabiti koncept internacionalizacije na način, ki najbolj ustreza njihovim ciljem. Kljub dejstvu, da ne obstaja vse zajemajoča definicija literarni pregled kaže, da je najpogosteje uporabljena definicija "najnovejša" opredelitev Jane Knight iz letu 2003 (Knight 2003, 2), ki se bo uporabljala tudi v naši raziskavi.

2.2 Perspektive / pristopi

Razumevanje internacionalizacije izhaja iz različnih kultur, tradicij, kot tudi iz temeljne argumentacije, ki je manifestacija njene kompleksnosti in bogastva (Qiang 2003, 249). Internacionalizacijo lahko razumemo drugače, ne samo v okviru specifične opredelitve, ampak tudi v smislu dosežkov njene izvedbe. Različne opredelitve odražajo različne poglede in vidike njene vloge in razsežnosti v visokem šolstvu (De Wit 2002, 116). V zvezi s tem, Knight in de Wit (1995, 16-17) opredelita štiri splošne vidike, pod katerimi lahko razumemo internacionalizacijo: kot dejavnost, kot kompetence, kot etos in kot proces. Klasifikacije definicij in njihovih avtorjev so predstavljene v spodnji tabeli po štirih splošnih vidikih internacionalizacije (Delgado-Marquez, Hurtado-Torres in Bondar, 2011, 270).

Preglednica: razvrstitev avtorjev in njihovega opredeljevanja internacionalizacije glede na štiri splošne vidike internacionalizacije

Vidik	Avtorji
<i>Vidik aktivnosti</i>	<i>Harari (1992)</i> <i>Klasek (1992)</i> <i>Arum in Van de Water (1992)</i> <i>Mestenhauser (1998)</i> <i>Green in Olson (2003)</i> <i>Javalgi et al. (2003)</i> <i>Powell (2004)Green in Shoenberg (2006)</i>
<i>Kompetenčni vidik</i>	<i>Soderqvist (2002)</i> <i>Van der Wende (2007)</i> <i>Ayoubi in Masoud (2007)</i> <i>McGowan in Potter (2008)</i> <i>Elkin et al. (2008)</i> <i>Lipsett (2009)</i>
<i>Vidik etosa</i>	<i>Pickert in Turlington (1992)</i> <i>Hanson in Meyerson (1995)</i>
<i>Procesni vidik</i>	<i>Knight (1994)</i> <i>Schoorman (1999)</i> <i>De Wit (2002)</i> <i>Olson et al. (2001)</i>

Vir: Delgado-Márquez, Hurtado-Torres in Bondar (2011, 270).

Vidik aktivnosti opisuje internacionalizacijo v okviru dejavnosti, ki se lahko izvajajo - kot so izmenjave študentov in osebja, tehnične pomoči in mednarodnih študentov, skupnih programov, različnih medinstitucionalnih sporazumov, projektov, podružnice kampusov, itd. (Knight 2005, 30-31). To je najbolj tradicionalno razumevanje (Knight in de Wit 1995 16-17; De Wit 2002, 116).

Vidik etosa poudarja oblikovanja kulture in mednarodne / medkulturne pobude (Knight in de Wit 1995, 17). Kot De Wit (2002, 117) omenja to skupino kot preozek ločen vidik, ki ga je treba razumeti v kontekstu širšega vidika, ki opredeljuje internacionalizacijo v smislu, kaj je mogoče doseči z njo (De Wit 2002, 117).

Kompetenčni vidik opredeljuje kontekst internacionalizacije kot razvoj novega znanja, kompetenc, spretnosti, stališč in vrednot s strani študentov in osebja. Poudarek je na človeški dimenziji in ne na akademskih dejavnosti ali organizacijskih vprašanjih (Knight in de Wit, 1995 16-17; De Wit 2002, 117).

Procesni vidik se osredotoča na integracijo mednarodne / medkulturne razsežnosti s kombinacijo različnih vrst dejavnosti, politik in postopkov. Internacionalizacija je torej proces, skozi katerega se mednarodna razsežnost integrira v glavne dejavnosti visokošolskih ustanov (Knight in de Wit 1995, 16-17).

Kljub temu bo Knight (2005, 30-31) kasneje spremenila te vidike. Kot prvo je preimenovala kompetenčni vidik v vidik izida. Tukaj je internacionalizacija širše opredeljena v smislu zelenih izidov, kot so študentske kompetence, večji mednarodni ugled in ugled mednarodnih sporazumov, partnerjev in projektov. Poleg tega, opredeljuje dva nova vidika: internacionalizacija domačega in čezmejnega izobraževanja. Prva se osredotoča na ustvarjanje kulture in klime, ki spodbujajo in podpirajo mednarodno / medkulturno razumevanje v matičnih ustanovah. Drugi vidik se razume kot izvajanje internacionalizacije izobraževanja v tujini, kar je mogoče doseči na različne načine (osebni stik in učenja na daljavo, v kombinaciji z e-učenjem) in prek različnih oblik mobilnosti (franšiznih sporazumov, enakih programov, podružničnih kampusov, itd.)

Kot trdi Roger (2014, 4), nacionalne politike močno vplivajo na razumevanje internacionalizacije visokega šolstva in njenega izvajanja. Zato je nujno, da ga obravnava celovito v svojih številnih dimenzijah in na več ravneh (globalni, regionalni in nacionalni ravni), kot tudi v procesih globalizacije in regionalizacije.

2.3 Internacionalizacija doma in čezmejni vidik

Po Knightovi definiciji internacionalizacije, lahko ločimo dva osnovna pojma: internacionalizacija domačega in čezmejnega izobraževanja. Internacionalizacija vključuje mednarodno razsežnost vseh vidikov visokošolske dejavnosti. To je kompleksen proces, sestavljen iz dveh osnovnih elementov: internacionalizacije domačega in čezmejnega izobraževanja (glej sliko spodaj). Internacionalizacija domačega izobraževanja je znana tudi kot internacionalizacija temelječa na kampusu okolju in vključuje različne dejavnosti, strategije in vidike za integracijo mednarodne in medkulturne dimenzije v kampus okolje (Altbach, Reisberg in Rumbley 2009, 24). To so vse dejavnosti, ki ne prečkajo državnih meja. Internacionalizacija doma mora biti neposreden odziv na sedanji poudarek na čezmejno izobraževanje in predstavlja pomemben korak v razvoju mednarodnega / medkulturnega izobraževanja (Knight 2005, 11).

Čezmejno izobraževanje je opredeljeno kot "gibanje ljudi, programov, izvajalcev, znanja, idej, projektov, vrednot, kurikulumov in storitev prek državnih meja« (Knight 2008, 98; Knight 2011, 19). Ta dva dela internacionalizacije lahko razlikujemo v teoretskem kontekstu. Sicer pa ju ni mogoče obravnavati ločeno. Imata različne sklope dejavnosti, s katerimi bomo lahko dosegli glavne cilje internacionalizacije, vendar sta v praksi, zelo tesno povezani. Čezmejno izobraževanje ima lahko velike posledice za internacionalizacijo doma in obratno (Knight 2005, 27).

Slika: Internacionalizacija domačega in čezmejnega izobraževanja

Vir: povzeto po Knight (2012, 2).

2.4 Motivi za internacionalizacije

"Tradicionalno so bili motivi, ki so poganjali internacionalizacijo predstavljeni v štirih skupinah: socialni / kulturni, politični, akademski in ekonomski (glej levi stolpec v tabeli)" (Knight 2004, 21). Politični motivi so bili še posebej razširjeni v obdobju po drugi svetovni vojni, v času hladne vojne, in med 9.11.2001, ko je bila nacionalna varnost zelo pomembna. Gospodarski motivi so zelo značilni za sedanjo globalizacijo; vključujejo gospodarsko rast in konkurenčnost, trg delovne sile, povečevanje povpraševanje po visokošolskem izobraževanju, itd. (de Wit 2002, 83-99). Tretjo skupino predstavljajo socialni in kulturni motivi, ki so tesno povezani z ustvarjanjem medkulturnega razumevanje in medkulturne kompetence študentov, predavateljev in raziskovalcev, ter poudarjajo pomen internacionalizacije za posamezne interesne skupine v visokem šolstvu. Zadnja kategorija, akademski motivi, predstavljajo razvoj mednarodne in medkulturne dimenzije na področju raziskav in poučevanja, širjenje akademskih obzorij, izgradnji institucij, krepitvi profilov in statusov, kot tudi izboljšanje kakovosti in mednarodnih akademskih standardov (de Wit 2002, 83-99).

Preglednica: Motivi za internacionalizacijo

Motivi	Obstoječi motivi	Nastajajoči pomembni motivi
Socialno/kulturni	Nacionalno-kulturna identitetaMedkulturno razumevanjeRazvoj državljanstvaSocialni in skupnostni razvoj	Nacionalna raven Razvoj človeških virovStrateška zaveznitvaUstvarjanje prihodkov/trgovanjeKrepitev institucionalne zmogljivostiSocialni/kulturni razvoj in medsebojno razumevanje
Politični	Zunanja politikaNacionalna varnostTehnična asistencaMir in medsebojno razumevanjeNacionalna identitetaRegionalna identiteta	
Ekonomski	Ekonomska rast in konkurencaTrg delovne sileFinančne iniciative	Institucionalna raven Povečanje ugleda in prepoznavnostiIzboljšanje kakovosti/internacionalni standardiUstvarjanje prihodkov (finančni vidik)Razvoj osebja in študentovStrateška zaveznitvaProdukcija znanja
Akademski	Razširitev akademskega horizontaKrepitev institucionalne zmogljivostiProfil in statusKrepitev kakovostiInternacionalni akademski standardiInternacionalna dimenzija poučevanja in raziskovanja	

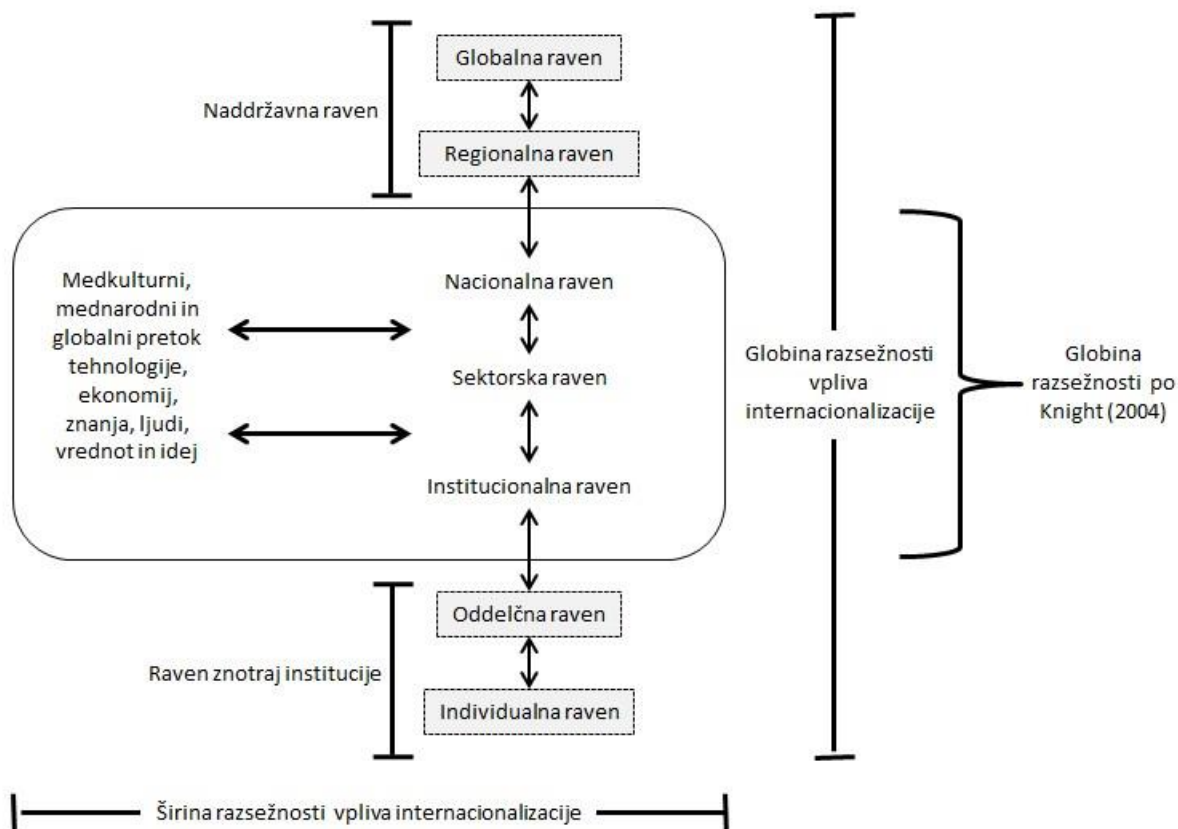
Vir: Knight (2008, 25).

Knight (2008, 25) dodatno kategorizira tradicionalne motive v smislu institucionalnih in nacionalnih ravni (glej desni stolpec v tabeli), saj se lahko motivi razlikujejo glede na cilje, ki jih skušajo doseči: posamezna visokošolska institucija ali vlada ali druga nacionalna zainteresirana stran v visokošolskem sistemu. Vendar pa je pomembno, da so motivi za internacionalizacijo na nacionalni in institucionalni ravni primerni. V današnjem času nenehnih sprememb lahko pride do neskladij in napetosti v motivih, politikah, pričakovanih rezultatih in dosežkih internacionalizacije med tema dvema ravnema.

3 STOPNJE INTERNACIONALIZACIJE

Internacionalizacija je proces, ki ga lahko na splošno razdelimo na dve osnovni usmeritvi, ki segajo od "spodaj navzgor" in od "zgoraj navzdol". V načinu "spodaj navzgor", je proces usmerjen od institucij proti nacionalni ravni. V načinu "zgoraj navzdol", je proces usmerjen obratno, to je od države do institucij. Ti dve osnovni usmeritvi sta teoretična koncepta, ki sta v praksi pogosto prepletena, saj proces internacionalizacije ne poteka le v različnih usmeritvah, ampak tudi na različnih ravneh (Knight 2004a). Poleg tega je internacionalizacija proces, ki lahko poteka na institucionalni (fakulteta in akademsko osebje), sektorski, nacionalni, regionalni in globalni ravni (Sanderson 2007, 279-280). Da bi razumeli rezultate tako zapletenega procesa, je treba razumeti vse vidike v okviru usmerjenosti politike od "spodaj navzgor" in od "zgoraj navzdol", kot tudi v okviru njenega izvajanja na različnih ravneh (Sanderson 2007, 279-280).

Slika: Dimenzije dosega internacionalizacije

Vir: (Sanderson 2007, 280).

4 INTERNACIONALIZACIJA NA INSTITUCIONALNI RAVNI

4.1 Institucionalno upravljanje podatkov in sprejemanje odločitev na podlagi podatkov v visokem šolstvu

Po Yanosky (2009, 12), institucionalno upravljanje podatkov v visokem šolstvu "predstavlja politike in prakse, s katerimi visokošolske institucije učinkovito zbirajo, varujejo in uporabljajo digitalne informacije za izpolnitev akademskih in poslovnih potreb". Upravljanje podatkov je pomembno, saj visokošolski ustanove danes postajajo vse bolj in bolj zapletene organizacije z akademskimi in poslovnimi funkcijami v spreminjajočem se okolju. Yanosky (2009, 7) opredeljuje pet vidikov upravljanja podatkov: celovitost in kakovost podatkov, analitiko, skrbništvo in varnost podatkov, upravljanje vsebine in zapisov, ter upravljanje raziskovalnih podatkov. Kljub temu pa ni dovolj za visokošolske institucije, da se osredotočajo na upravljanje podatkov, potrebno je tudi vzpostaviti kulturo sprejemanja odločitev na podlagi podatkov (glej tabelo).

Tabela: Vrste vodstvenih dejavnosti in uporabe podatkov

Vrste vodstvenih dejavnosti (z in za notranjo ali zunanjo ciljno skupino)	Kako so podatki uporabljeni in kakšne vrste podatkov so uporabljene
Diagnosticiranje ali pojasnitev težav poučevanja in učenja (predvsem za notranjo skupino odločanja).	Prizadeva si vedeti, ali in v kolikšni meri se znanje študentov ujema z splošne pričakovanji (standardi), ki so vzpostavljeni v sistemu, vodstvo išče informacije, ki odražajo mero znanja študentov v posameznih vsebinskih področjih .
Tehtanje alternativnih načinov delovanja (predvsem notranje).	Vodstvo uporablja podatke za oceno obstoječih programov in učnega načrta, pristope in (kjer imajo ustrezne podatke) ocenjujejo njegov potencial v primerjavi z alternativnimi programi.
Utemeljevanje izbranih načinov delovanja (predvsem zunanja).	Podatki (npr. glede značilnosti učenca, učnih rezultatov, primerljivih prednosti programa, odločitev za zaprtje šole) se selektivno uporabljajo za argumentacijo programov ali postopanja, ki so lahko ali pa ne izbrani na podlagi podatkov..
Izpolnjevanje zunanjih zahtev za informacije (zunanja).	Vodstvo je previdno pri ustvarjanju informacij zahtevanih s strani zunanjih agencij, organov ali skupin, ki zagotavljajo finančna sredstva; na primer, opisi kako učiti različne učeče skupine, vrednotenje storitev tem skupinam.
Vsakdanje obveščanje (notranja).	Podatke administracija in predavatelji uporabljajo za usmerjanje vsakodnevnih dejavnosti. Podatki so pogosto neformalno zbrani v obliki, ki se lahko takoj uporabljajo za izboljšanje poučevanja in učenja.
Upravljanje smisla, kulture in motivacije (notranja).	Podatki pomagajo vodstvu razumeti in usmerjati kulturne vidike strokovnega delovnega mesta tako, da predstavijo uslužbencem, kaj organizacija dosega, kako se ljudje počutijo ob svojem delu, kaj je pomembno pri delu, in kakšne učne potrebe obstajajo..

Vir: Verbiest in Mahieu 2013, 22.

Po Marsh, Pane in Hamilton (2006, 1), "sprejemanje odločitev na podlagi podatkov na področju izobraževanja se nanaša na učitelje, ravnatelje in administratorje, ki sistematično zbirajo in analizirajo različne vrste podatkov, vključno z vhodnimi in procesnimi podatki, in podatki o rezultatih in zadovoljstvu študentov, za pomoč pri vrsti odločitev, ki pomagajo izboljšati uspeh študentov in šol". Visokošolske ustanove se morajo odzvati na različne izzive, kot se tudi odzvati preden pride do posledic. Na primer, "preden se študent izpiše ali da načrtuje dodeljevanje sredstev z gotovostjo, pridobljeno z tem, da ve koliko študentov bo vzelo določen program." (Luan 2002, 3). Kot Yanosky (2009, 8) ugotavlja v svoji raziskavi, "mnogi anketiranci so povedali, da je kakovost podatkov skromna, da se ne naredi veliko za rudarjenje institucionalnih podatkov za spodbujanje boljših institucionalnih rezultatov, in da, čeprav obstaja veliko podatkov za upravljanje, institucije trenutno ne dobivajo polne vrednosti od podatkov, ki jih imajo. "Dejavniki, ki vplivajo na uporabo podatkov pri odločanju, so (Marsh, Pane in Hamilton 2006, 8-9):

- Dostopnost podatkov;
- Kakovost podatkov (resnična ali zaznana);
- Motivacija za uporabo podatkov;
- Pravočasnost podatkov;
- Kapaciteta osebja in podpora;
- Pospešitve učnih načrtov;
- Pomanjkanje časa;
- Organizacijska kultura in vodstvo;
- Zgodovina državne odgovornosti.

4.2 Zakaj upravljati internacionalizacijo

Okolje visokega šolstva je šlo skozi velike spremembe v zadnjih desetletjih in je bistveno drugačno od tistega, ki je služilo kot podlaga za model tradicionalnih visokošolskih ustanov. Te spremembe vodijo k vse bolj tekmovalnemu trgu in k postopni "bitki" za študente in finančne vire. Okolje postaja vse bolj in bolj tekmovalno s tem, ko si visokošolske organizacije in država med seboj konkurirajo. Čeprav obstajajo različne razprave in dileme o razlogih in silah v zvezi s temi spremembami, je jasno, da se tradicionalno razumevanje internacionalizacije visokega šolstva tudi spreminja. Poleg tega tradicionalne metode upravljanja izobraževalnih sistemov in institucionalnega upravljanja niso več ustrezne. Ker je internacionalizacija v smislu izvedbe izvedena v institucijah (Knight 2004), se zdi upravljanje internacionalizacije na nacionalni ravni, pomembnejše kot kadarkoli prej. "Številne države po svetu so pred kratkim uvedle reforme svojih sistemov upravljanja, ki neposredno vplivajo na upravljanje njihovih izobraževalnih ustanov. Najpomembnejši trendi, ki vplivajo na potrebo po informacijah in posledično povpraševanje po indikatorskih sistemih so naslednji: "(Martin, Sauvageot in Tchatchoua 2011, 17-18):

- a) Deregulacija
- b) Diferenciacija misij institucij
- c) Pomen strateškega načrtovanja
- d) Povečana pomembnost spremljanja učinkovitosti
- e) Večja vloga trga

f) Pojav razvrstitev

Internacionalizacija ima lahko številne pozitivne prednosti in nove priložnosti za visokošolske institucije in njihovih interesnih skupin, ter širše skupnosti (Hénard, Diamond in Roseveare 2012, 40). Vendar pa spremembe v smeri večje internacionalizacije narekujejo potrebo po znanju o učinkovitem upravljanju in vodenju visokošolskih ustanov, saj sta vodenje in upravljanje bolj zahtevna v mednarodnem kontekstu (HEIGLO 2005, 11). Poleg tega, ko gre za upravljanje internacionalizacije, se lahko institucije soočajo z vrsto izzivov. Kot Hénard, Diamond in Roseveare (2012, 40) izpostavljajo, lahko institucije bolj učinkovito upravljajo internacionalizacijo na štirih glavnih področjih:

- razumevanje okolja
- razvoj strateškega pristopa
- optimiranje izvedbe
- spremljanje in vrednotenje.

4.3 Zakaj je merjenje internacionalizacije in podatkov pomembno

Internacionalizacija ni več razumljena kot cilj sam po sebi, temveč kot sredstvo za doseg cilja, kot je izboljšanje kakovosti študija in raziskav, zmanjševanje revščine, ali ustvarjati globalno ozaveščene in kompetentne diplomante. Glede na to, morajo institucije presoditi ne le količino internacionalizacijske dejavnosti, ampak tudi njeno kakovost in njen prispevek k skupnim institucionalnim ciljem (Green 2012, 4). Da bi to dosegli moramo meriti internacionalizacijo "kot sestavni del celovite institucionalne učinkovitosti, da presodimo učinkovitost strategije internacionalizacije institucije ali njenih sestavnih delov, za primerjavo z drugimi institucijami, ter za izboljšanje programov in praks za internacionalizacijo" (Green 2012, 4). Pri obravnavanju vprašanja merjenja / ocenjevanja, je treba preučiti naslednja pomembna vprašanja (de Wit 2009, 3):

- Kako merimo kar počnemo?
- Kaj merimo?
- Katere kazalnike bomo uporabili za oceno?
- Ali bomo ocenili procese ali dejavnosti?
- Ali bomo ocenjevali z namenom izboljšanja kakovosti našega lastnega procesa in dejavnosti, ali pa bomo ocenili prispevek internacionalizacije k izboljšanju splošne kakovosti visokega šolstva?
- Ali bomo uporabljali kvantitativni in / ali kvalitativni pristop k merjenju?
- Kateri instrumente bomo uporabili; *ex post* ali *ex ante* meritve, kazalnike, primerjave, najboljše prakse, preglede kakovosti, akreditacije, certificiranje, revizije ali uvrstitve?
- Ali smo se bomo osredotočali na input, output ali rezultate?

Kot Green (2012, 4) poudarja se "bi morale biti izboljšanje ključna gonilna sila za vse vrste merjenja", postopek lahko nato vključuje:

- jasno opredeljene cilje,
- skrbno izbirani dogovorjenih kazalnikov,
- smiseln pristop k izbiri ustrezne skupine in
- obvladljivo število meritev,
- razvoj načrta internacionalizacije,
- in skupni občutek, da bo delo zagotovilo koristne informacije kot podlago za utemeljeno ukrepanje.

Ko se lotevamo teh dejavnosti, moramo upoštevati posebne značilnosti posamezne visokošolske ustanove kot so vrsta institucije, discipline, razviti programi itd. S posebno pozornostjo je treba izbirati in razvijati seznam meritev ali kazalnikov (De Wit 2010 18).

5 ORODJA IN KAZALNIKI ZA INTERNACIONALIZACIJO

Kot navajajo Martin, Sauvageot in Tchatchoua (2011, 28) je "kazalnike mogoče opredeliti kot "bližnjice", "kratice" ali "nadomestke" iz temeljne realnosti« (Martin, Sauvageot in Tchatchoua 2011, 28) in:

- so izračunani iz neobdelanih podatkov, z uporabo statističnih orodij, kot so odstotki, mere, razmerja in indeksi,
- zagotavljajo "posnetek" ali profil obstoječih razmer v danem trenutku in opisujejo stanje izobraževalnega sistema na različnih ravneh,
- dajejo boljše razumevanje nekaterih vidikov realnosti, ne da bi jim ocenjevali,
- zagotavljajo sredstva za predstavitev uspešnosti ali delovanja izobraževalnega sistema interesnim skupinam

Brandenburg in Federkeil (2007, 8), predlagata, "da se razdeli vhodne in izhodne kazalnike". Kot vhodne kazalnike prištevamo tiste, ki prispevajo k ustvarjanju ugotovitev (kot so kadrovske strukture, kurikularna vprašanja, dodeljevanje sredstev), medtem ko so izhodni kazalniki merijo ugotovitve ob koncu akademskih procesov, kot so diplomanti ali raziskovalni izsledki (Brandenburg in Federkeil 2007, 8). V zadnjem desetletju je bilo veliko raziskav in študij, ki so se ukvarjale z vprašanjem kartiranja in profiliranje internacionalizacije opravljenih v Evropski uniji. Raziskave so bile izvedene s strani držav, evropskih mrež (kot so EUA, EAIE in EFQM), kot tudi s strani Evropske unije. Predhodni pregled, ki ga je naredil Nuffic² kaže, da bomo lahko našli veliko različnih orodij za merjenje in ocenjevanje internacionalizacije v visokem šolstvu.

Glej tabelo spodaj za obstoječa orodja za merjenje ali ocenjevanje internacionalizacije v HE (Nuffic).

² Obstoječa orodja za merjenje ali ocenjevanje internacionalizacije v HE ([dostopno tukaj](#)) (Nuffic).

Tabela: Obstoječa orodja za merjenje ali ocenjevanje internacionalizacije v HE

Orodje	Organizacija	Država	Namen orodja	Raven	Vrsta informacij	Vrsta zbranih podatkov	Namenjen za
Wie Misst man Internationalität und Internationalisierung von Hochschulen?	CHE	Nemčija	Interna uporaba in možnost razvrščanja v prihodnje	HEI	Kvantitativna	Samovrednotenje	Internacionalizacijo
Mapping Internationalisation (MINT)	Nuffic	Nizozemska	Interna uporaba	HEI in raven programa	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje	Internacionalizacijo
The internationalisation of Higher Education in Sweden	Swedish National Agency for Higher Education	Švedska	Ocenjevanje, najboljše prakse in razvrščanje	HEI	Kvalitativna	Samovrednotenje & obiski	
Internationalisation and Higher Education: Goals and Strategies	IDP Education	Avstralija	Javne informacije in primerjave	HEI	Kvantitativna z nekaj dodatnimi vprašanji zaprtega tipa	Samovrednotenje	Internacionalizacijo
Internationalisation in New Zealand Tertiary Education Organisations	New Zealand Ministry of Education	Nova Zelandija	Informacije za vlado in HEI	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje, analiza ministrske zbirke podatkov, posvetovanje z interesnimi skupinami itd.	Internacionalizacijo
Progress and promise	Association of Universities and Colleges of Canada (AUCC)	Kanada	Javne informacije	HEI	Kvantitativna	Samovrednotenje	
Study to Develop Evaluation Criteria to Assess the Internationalization of Universities	Osaka University	Japonska	Interna uporaba in informacije za zunanje stranke	HEI	Kvantitativna	Samovrednotenje, ocene kolegov in primerjave	Internacionalizacijo
IQR (Internationalisation Quality Review)	ACA/EUA/IMHE	Mednarodna	Primerjava	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje in ocene kolegov	
IEP (Institutional Evaluation Programme)	EUA	Mednarodna	Interna uporaba in primerjava	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje & obiski	Strateško upravljanje sprememb
NIBS International Accreditation	NIBS	Mednarodna	Akreditacije od NIBS	Business School	Kvantitativna	Samovrednotenje & obiski	Internacionalizacijo
Internationalisation Survey	EFMD	Mednarodna	Publikacije od EFMD	HEI	Kvantitativna z nekaj dodatnimi vprašanji zaprtega tipa	Samovrednotenje	Internacionalizacijo upravljanja visokega šolstva
Global Survey/ Internationalization survey	International Association of Universities	Mednarodna	Eksterno	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje	
Curriculum internationalisation	Newcastle University Business School	Združeno kraljestvo	Interna uporaba	Raven programa	Vprašanja zaprtega tipa	Samovrednotenje	Internacionalizacijo učnega načrta

DOMI and AOPI frameworks	Nottingham Trent University	Združeno kraljestvo	Razvrščanje	Raven programa in modula	Kvantitativna	Samovrednotenje	Internacionalizacija učnega načrta
European Benchmarking Programme on University Management	ESMU	Evropa	Primerjava	HEI	Kvalitativna	Samovrednotenje	
The Internationalising of Universities: a comparative case study	University of Leicester	Združeno kraljestvo in Hong Kong	Primerjava	HEI	Kvalitativna	Raziskava in poglobljeni intervjuji	
Quality of Mobility Projects, Quality and Impact Scan	National Agency Leonardo da Vinci The Netherlands	Nizozemska	Samovrednotenje	Institucije poklicnega izobraževanja			
Internationalisation of Norwegian higher education. Suggestion for indicators. (in Norwegian only)	SIU	Norveška	Publikacija od državne agencije	HEI	Kvantitativna in kvalitativna		
Profil data project	DAAD	Nemčija	Zunanje ocenjevanje	HEI	Kvantitativna	Samovrednotenje. Raziskave podatkov, statistični urad, DAAD in ostale institucije	
Indicatoren Kwaliteitszorg Internationalisering	Flemish Bologna experts	Belgija	Samovrednotenje	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje	
Mapping Internationalization on U.S. Campuses	American Council on Education	ZDA	Anketa	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Anketa	
Measuring Internationalization at Research Universities	American Council on Education	ZDA	Anketa	Raziskovalne univerze	Kvantitativna in kvalitativna	Anketa	
Internationalising German Higher Education Institutions	Hochschulrektoren Konferenz	Nemčija	Samovrednotenje & pregled	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje, analiza HRK, delavnice	Strateško upravljanje
ACU Benchmarking Programme	Association of Commonwealth Universities	Mednarodna	Primerjava	HEI			Učinkovitost procesov v celotni univerzi
Assessing best practices in internationalisation (ABPI)	NAFSA	Mednarodna					
U-Benchmarking Club	Forum Euro-Latino Americano di Torino	Mednarodna	Primerjava	HEI			Ključni vidiki univerz, vključno z internacionalizacijo
ANECA (in cooperation with EFMD)	ANECA (in cooperation with EFMD)	Španija	Primerjava	Uradi za mednarodne odnose		Samovrednotenje	Mednarodni odnosi
Checklists Programme Internationalisation	InHolland University of applied Sciences	Nizozemska	Interna uporaba	Raven programa	Kvalitativna	Samovrednotenje	Internacionalizacija

Vir: Nuffic – posodobljeno s strani avtorja

Benchmarking the provision of services for international students in higher education institutions	UKCOSA	Združeno kraljestvo	Publikacija na državni ravni	HEI	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje	Storitve za mednarodne študente
Internationalizing Canadian campuses	Association of Universities and Colleges of Canada (AUCC)	Kanada	Publikacija na državni ravni	HEI		Samovrednotenje	Internacionalizacijo
Measuring the global footprint of an MBA	Rollins College	Razvito v ZDA, uporabljeno mednarodno	Eksterne raziskave, gradnja modelov	Raven šole/fakultete	Kvantitativna in kvalitativna	Samovrednotenje	Internacionalizacijo /globalizacijo
Quality Improvement Program (QUIP) for Education Abroad	Forum of Education Abroad	ZDA	Izboljšanje izobraževanja v tujini	Institucije	Kvalitativna	Samovrednotenje, ocene kolegov	Izobraževanje v tujini
U-Map	CHEPS and EURASHE	Evropa	Samovrednotenje, primerjava	HEI		Samovrednotenje, primerjava	Visoko šolstvo
IUNE	IUNE Observatory	Španija	Analiza HE sistema	HEI			Visoko šolstvo
IMPI	SIU, NUFFIC, ACA, CampusFrance, Perspektywy and CHE Consult	Evropa	Kartiranje in profiliranje internacionalizacije	HEI		Samovrednotenje, primerjava	Internacionalizacijo

V nadaljevanju bomo predstavili 3 najbolj prepoznavna orodja. Dve sta posebej osredotočeni na merjenje in kazalnike internacionalizacije; tretje pa je bilo razvito za merjenje različnih funkcij in učinkovitosti visokošolskih ustanov.

5.1 Projekt IMPI (IMPI)

Projekt IMPI se je začel leta 2009 in je bil podprt s strani Evropske unije in so podprt s strani šestih evropskih partnerjev (Siu, NUFFIC, ACA, CampusFrance, Perspektywy in Che Consult). Glavni cilj je bil razviti kazalnike za kartiranje in profiliranje internacionalizacije visokošolskih ustanov (indicators for mapping and profiling internationalisation - IMPI). Rezultat projekta je nabor kazalnikov s katerimi lahko institucije merijo svojo uspešnost pri internacionalizaciji (glej www.impi-project.eu in www.impi-toolbox.eu).

Nabor kazalnikov je bil zasnovan za profiliranje in samoocenjevanje, in za medinstitucionalno primerjavo ob izvajanju primerjalnih analiz. Poleg tega, da to orodje prinaša možnosti za primerjavo, ponuja tudi možnost za visokošolske ustanove, da izberejo svoj individualni profil internacionalizacije (projekt IMPI). IMPI je opredelil 500 kazalnikov ([na voljo tukaj](#)), ki so vsebovani v orodjarni³. Kazalniki so bili razviti za vse evropske visokošolske ustanove, da se zagotovi njihov sprejem v skupnosti. Namen projekta je tudi zagotoviti informacije o tistih kazalnikih, ki so pomembnejši in pogosteje uporabljani⁴, kot je prikazano spodaj (projekt IMPI):

1. Dimenzija cilja: izboljšati kakovost izobraževanja

01-001	Od vseh študentov v enoti, kolikšen je delež študentov v tujini v določenem letu?
01-002	Od vseh mednarodnih študentov v enoti, kolikšen delež učnih programov je v nacionalnem jeziku v določenem letu,?
01-003	Od vseh diplomskih programov, ki so na voljo v enoti v določenem letu, kolikšen delež je delno poučevan v tujem jeziku?
01-004	Kolikšen delež akademskih uslužbencev enote se je udeležilo angleškega jezikovnega tečaja v določenem letu?
01-005	Od vseh študijskih programov, ki so na voljo v enoti v določenem letu, kolikšen delež je skupnih mednarodnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov?
01-006	Od skupnega proračuna enote za štipendije, kolikšen delež je namenjen za štipendije za mednarodne študente v določenem letu?
01-008	Od vseh akademskih članov osebja v enoti, kolikšen delež jih ima tuje državljanstvo v določenem letu?
01-009	Kolikšen delež študentov iz enote sodeluje v programih odhodnih izmenjav ali mobilnosti v določenem letu?
01-010	Od vseh programov, ki so na voljo v enoti v določenem letu, kolikšen se je delež programov poučevanih v tujem jeziku?
01-011	Se znanje tujih jezikov uslužbencev upošteva pri napredovanju?

2. Dimenzija cilja: izboljšati kakovost raziskav

06-016	Kolikšen delež raziskovalcev v enoti je vključenih v vsaj enem raziskovalnem projektu z mednarodnim partnerjem v določenem letu?
06-021	Kolikšen delež raziskovalnih projektov, s katerimi je enota formalno povezana je mednarodno financiranih v določenem letu?

³ Uvodni prikaz je [na voljo tukaj](#).

⁴ Kako so bili izračunani kazalniki za leto [na voljo tukaj](#).

06-023	Kolikšen delež raziskovalnih projektov, s katerimi je enota formalno povezana vključuje mednarodne partnerje v določenem letu?
08-036	Ali enota zagotavlja potovalne storitve za uslužbence, ki gredo v tujino za poklicne namene?
06-018	Kakšno je razmerje med konferenčnimi predstavitvami v tujini (ali v okviru mednarodnih konferenc) in številom raziskovalcev v enoti v določenem letu?
05-022	Kolikšen delež mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov ponuja enota na doktorski ravni v določenem letu?
07-001	Ali ima enota opredeljeno strategijo za mednarodno komunikacijo, promocijo in trženje?
02-027	Kolikšen delež članov osebja v enoti je iz tujine?
03-012	Ali enota sodeluje v mednarodnih mrežah in organizacijah na področju internacionalizacije?
04-013	V določenem letu, koliko zunanjega financiranja prejema enota za projekte mednarodnega sodelovalne projekte?
06-006	Od vseh raziskovalcev v enoti v določenem letu, kolikšen delež je bil prvotno zaposlenih v tujine?
06-008	Od vseh raziskovalcev v enoti v določenem letu, kolikšen delež je mednarodnih gostujočih raziskovalcev?
06-027	Kolikšen delež objavljenih kosov (knjig, izdaja revij, člankov, itd.) se proizvaja z mednarodnim sodelovanjem raziskovalcev v enoti?
06-029	Kolikšen delež raziskovalcev v enoti je avtorjev (ali soavtorjev) kosov (knjig, izdaj revij, člankov, itd.), ki so mednarodno objavljeni v določenem letu?
06-032	Kolikšen delež člankov katerih avtorji (oziroma soavtorji) so raziskovalci v enoti je objavljenih v mednarodno recenziranih revijah v določenem letu?

3. Dimenzija cilja: dobro pripraviti študente za življenje in delo v medkulturnem in globaliziranem svetu

01-004	Od vseh študentov v enoti, kolikšen delež jih je v tujini v določenem letu?
03-001	Ali ima enota jasno opredeljeno strategijo za internacionalizacijo?
01-010	Od vseh mednarodnih študentov v enoti v določenem letu, kolikšen delež je iz programov izmenjave ali mobilnosti študentov?
05-030	Od vseh programov, ki so na voljo v enoti v določenem letu, kolikšen je delež programov poučevanih v tujem jeziku?
02-036	Kolikšen delež akademskih uslužbencev enote se je udeležilo angleškega jezikovnega tečaja v določenem letu?
08-005	So vse možnosti, ki so na voljo v enoti za domače študente, na voljo tudi za mednarodne študente?
01-003	Kolikšen delež študentov iz enote sodeluje pri programih odhodnih izmenjav ali mobilnosti v določenem letu?
02-047	Od vseh akademskih članov osebja v enoti, kolikšen delež članov je na obisku iz tujine v določenem letu?
08-013	Ali enota zagotavlja mentorstvo ali sistem "buddy" za mednarodno študentsko podporo?
05-023	Od vseh študijskih programov, ki so na voljo v enoti v določenem letu, kolikšen delež je skupnih mednarodnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov?

4. Dimenzija cilja: izboljšati mednarodni ugled in prepoznavnost enote

03-009	Ali enota ima posebno organizacijsko strukturo za podporo internacionalizacije?
07-002	Ali enota spremlja svojo mednarodno prepoznavnost?
01-027	Od vseh študentov v enoti, kolikšen delež je v mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programih v določenem letu?
05-022	Kolikšen delež mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov ponuja enota na doktorski ravni v določenem letu?
07-013	Ali je enota sodeluje v nacionalnih, regionalnih ali lokalnih omrežij, ki podpirajo internacionalizacijo?

05-023	Od vseh študijskih programov v enoti, kolikšen delež je mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov v določenem letu?
05-021	Kolikšen delež mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov ponuja enota na podiplomski ravni v določenem letu?
08-008	Ali enota zagotavlja mednarodnim študentom celovite informacije pred prihodom (ki pokriva teme, kot so postopki za izdajo vizumov, življenjski stroški, šolnine, nastanitvene možnosti, univerzitetnih storitvah, športne in kulturne dejavnosti)?
07-001	Ali ima enota opredeljeno strategijo za mednarodno komunikacijo, promocijo in trženje?
02-041	Od vseh akademskih članov osebja v enoti, kolikšen delež je vključenih v mednarodno skupno doktorsko mentorstvo / so mentorstvo v določenem letu?

5. Dimenzija cilja: zagotavljanje storitev družbi in družbena vključenost v skupnosti

01-004	Od vseh študentov v enoti, kolikšen je delež študentov v tujini v določenem letu?
02-004	Ali enota ima opredeljeno strategijo za razvoj udeležbe zaposlenih v dejavnostih internacionalizacije?
06-021	Kolikšen delež raziskovalnih projektov, s katerimi je enota formalno povezana je mednarodno financiranih v določenem letu?
02-018	Kolikšen delež mednarodnih konferenc je bilo organiziranih s strani članov osebja enote v določenem letu?
01-023	Ali enota vzdržuje mednarodno zbirko podatkov alumni?
05-015	Od skupnega števila študentov, vpisanih v enoti v določenem letu, kolikšen je delež tistih, ki so izbrali elemente / module, ki se osredotočajo na določene države ali svetovne regije?
02-060	Kolikšen delež ne-akademskih uslužbencev enote je vključenih v uresničevanje programov ali modulov, ki služijo mednarodnim študentom v določenem letu?
02-032	Od vseh akademskih uslužbencev enote, kolikšen delež je takih, ki so člani najmanj enega mednarodnega akademskega ali poklicnega združenja v določenem letu,?
03-005	Ali ima enota jasno opredeljeno mednarodno strategijo alumni?
01-039	Od vseh študentov v enoti, kolikšen delež se uči o medkulturnih spretnostih v določenem letu?
02-030	Od vseh akademskih uslužbencev enote, kolikšen je delež tistih, ki so se udeležili vsaj ene mednarodne konference ali seminarja v določenem letu?
02-031	Koliko mednarodnih konferenc in seminarjev se je akademsko osebje udeležilo v določenem letu?
07-013	Ali je enota sodeluje v nacionalnih, regionalnih ali lokalnih omrežij, ki podpirajo internacionalizacijo?

6. Splošne dimenzije cilja:

03-009	Ali enota ima posebno organizacijsko strukturo za podporo internacionalizacije?
06-016	Kolikšen delež raziskovalcev v enoti je vključenih v vsaj enem raziskovalnem projektu z mednarodnim partnerjem v določenem letu?
06-021	Kolikšen delež raziskovalnih projektov, s katerimi je enota formalno povezana je mednarodno financiranih v določenem letu?
06-023	Kolikšen delež raziskovalnih projektov, s katerimi je enota formalno povezana vključuje mednarodne partnerje v določenem letu?
07-002	Ali enota spremlja svojo mednarodno prepoznavnost?
01-027	Od vseh študentov v enoti, kolikšen delež je v mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programih v določenem letu?
05-022	Kolikšen delež mednarodnih skupnih / dvojnih / večkratnih študijskih programov ponuja enota na doktorski ravni v določenem letu?
08-036	Ali enota zagotavlja potovalne storitve za uslužbence, ki gredo v tujino za poklicne namene?

07-013	Ali je enota sodeluje v nacionalnih, regionalnih ali lokalnih omrežij, ki podpirajo internacionalizacijo?
06-018	Kakšno je razmerje med konferenčnimi predstavitvami v tujini (ali v okviru mednarodnih konferenc) in številom raziskovalcev v enoti v določenem letu?

5.2 Orodje MINT

Orodje imenovano Kartiranje internacionalizacije (Mapping Internationalisation - MINT) je ustvarila nizozemska organizacija za mednarodno sodelovanje v visokem šolstvu (Netherlands Organisation for International Cooperation in Higher Education - Nuffic). Orodje omogoča institucijam ali programom razporediti svoje dejavnosti internacionalizacije. Najprej je deloval kot pilotni projekt v aprilu in maju 2008. Različica, ki je izšla oktobra 2012 je vključevala nove vidike, kot so "transnacionalno izobraževanje" in "rezultate internacionalizacije", kot tudi izboljšave obstoječih elementov. Preliminarna raziskava je bila uporabljena za razvoj okvira, ki opredeljuje odnose med internacionalizacijsko politiko in dejavnostmi. To je tudi temeljilo na opredelitvi internacionalizacije Jane Knight (Nuffic): *"Proces vključevanja mednarodne, medkulturne ali globalne razsežnosti v namen, funkcijo ali dostavo visokošolskega izobraževanja."*

MINT je orodje za samoocenjevanje⁵, ki je namenjeno za podporo razvoja in upravljanja politik internacionalizacije v visokem šolstvu. Na podlagi predloženih podatkov v orodju, lahko ustvarite samoocenjevalno poročilo in povzetek za vodstvo za vašo institucijo, fakulteto ali program. Kazalci MINT: Nuffic je sodeloval v projektu IMPI (2009-2012), ki je tesno povezan z orodjem Mint. IMPI vključuje kazalnike, ki so že uporabljeni v MINT, vendar je dodal tudi kazalce iz projektov v drugih državah (Nuffic).

5.3 Projekt U-Map (U-Map)

U-Map⁶ je project v teku, v katerem se še naprej razvija in izvaja Evropsko klasifikacijo visokošolskih ustanov. Partnerji v projektu so Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) in European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE) – svetovalna funkcija. Namen projekta U-Map je razviti orodje za izboljšanje transparentnosti. To orodje nam omogoča primerjavo različnih visokošolskih ustanov (HEI) po izbranih značilnostih. Poleg tega daje profil institucionalnih aktivnosti, ki se lahko uporabijo za primerjavo treh visokošolskih ustanov (U-Map). U-Map ni zasnovan za razvrščanje institucij, pač pa za njihovo primerjavo v številnih dimenzijah, kjer vsaka predstavlja vidik delovanja in učinkovitosti visokošolskih ustanov. Pregled dimenzij, vključenih v orodju je v spodnji tabeli⁷.

⁵ Vpis v orodje MINT ([na voljo tukaj](#)).

⁶ U-Map je predstavljen v poskusni različici ([na voljo tukaj](#)). Polno delujoč bo, ko bo zbirka podatkov vsebovala zadostno število visokošolskih ustanov.

⁷ Za podroben pregled indikatorjev in podatkovnih elementov glej [podroben seznam indikatorjev](#).

Tabela: Pregled dimenzij U-Map

Profil poučevanja in učenja • Usmerjenost diplom • Izdatki za poučevanje • Stopnja diplome • Razpon tem	Profil študentov • Velikost študentskega telesa • Odrasli študenti • Študenti, ki se učijo na daljavo • Izredni študenti
Vključenost v raziskave • Recenzirane akademske publikacije • Recenzirani drugi raziskovalni izdelki • Strokovne publikacije • Doktorati • Izdatki za raziskave	Regionalna vključenost • Pomen lokalnih / regionalnih virov dohodka • Diplomanti, ki delajo v regiji • dodiplomski študentje prvih letnikov iz regije
Sodelovanje v izmenjavi znanja • Patentne prijave • Prihodki iz dejavnosti za izmenjavo znanja • Kulturne dejavnosti • Podjetja Start-up	Mednarodna usmerjenost • Študentje, ki si želijo tuje diplome • Pomen mednarodnih virov dohodka • Mednarodno akademsko osebje • Odhodni študenti v programih mednarodnih izmenjav • Dohodni študenti v programih mednarodnih izmenjav

Vir: U-Map

6 NASLEDNJI KORAKI – ZA RAZPRAVO

V tem koraku projekta je naš namen, da razmišljajo o teh predhodnih ugotovitvah v okviru našega projekta. Kot lahko vidimo, obstaja veliko orodij in kazalnikov, ki so osredotočeni na dejavnosti internacionalizacije. Vendar pa nismo našli nobenega orodja, ki bi pokrivalo vse osnovne cilje projekta HEIDA. Orodje mora vključevati posebne potrebe:

- potreba po orodju / platformi za zbiranje in izmenjavo podatkov za dejavnosti internacionalizacije visokošolskih ustanov,
- potreba po odločanju na podlagi podatkov v internacionalizaciji visokega šolstva,
- potreba po premostitvi vrzeli v komunikaciji in skupnem delu, ki pogosto obstaja med visokošolsko ustanovo, osebjem, višjim vodstvom in študenti pri prizadevanjih in dejavnostih internacionalizacije.

Poleg tega so cilji projekta:

- Za ozaveščanje in razvoj sposobnosti vodstva, univerzitetnih predavateljev in osebja za razumevanje vrednosti internacionalizacije z uporabo podatkov kot skupnega sredstva za oceno uspešnosti.
- Za oblikovanje, testiranje in izvajanje zbiranja podatkov in souporabo orodja / platforme za dejavnosti internacionalizacije visokošolskih ustanov. Natančneje, ustvariti dostopno, uporabniku prijazno orodje, ki bo okrepilo institucionalno razumevanje različnih predstav internacionalizacije po vseh raznolikih in povezanih dejavnostih na visokošolskih ustanovah.

Vprašanja za nadaljnjo razpravo o projektu HEIDA:

- Kaj bi bilo treba kartirati?
- S katerimi kazalniki lahko najdemo in zapolnimo vrzel v komunikaciji in skupnem delu na institucionalni ravni?
- Katere kazalnike izbrati in zakaj?
- Kako predstaviti podatke?
- Katere strategije komuniciranja je treba razviti za premostitev vrzeli – za razumevanje podatkov (kazalnikov)?
- ???

7 LITERATURA

- Altbach, Philip G. 2004. Higher Education Crosses Borders. Pridobljeno iz: <http://connectedconference.org/pdf/research/Higher%20Education%20Crosses%20Borders-%20Change.pdf>
- Altbach, P. G., in U. Teichler. 2001. "Internationalization and Exchanges in a Globalized University." *Journal of Studies in International Education* 5:5-25. doi: 10.1177/102831530151002.
- Altbach, Philip G. in Jane Knight. 2007. The Internationalization of Higher Education: Motivations and Realities. *Journal of Studies in International Education* 11 (7): 290–305.
- Altbach, Philip G., Liz Reisberg in Laura E. Rumbley. 2009. Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution. A Report Prepared for the UNESCO 2009 World Conference on Higher Education. Paris: UNESCO.
- Arum, Stephen in Jack Van de Water. 1992. The Need for a Definition of International Education in US Universities, V Bridges to the Future: strategies for internationalizing higher education, ur. Charles Klasek, 191–203. Carbondale: Association of International Education Administrators.
- Brandenburg, Uwe, in Gero Federkeil. 2007. *How to Measure Internationality and Internationalisation of Higher Education Institutions!: Indicators and Key Figures*: CHE.
- Cantwell, Brendan in Alma Maldonado-Maldonado. 2009. Four stories: confronting contemporary ideas about globalisation and internationalisation in higher education. *Globalisation, Societies and Education* 7 (3): 289–306.
- Chapman, David. D. in Robin Sakamoto. 2011. The future of cross-border partnerships in higher education. V Cross-border partnership in higher education. Strategies and issues, ur. Sakamoto, Robin in David. D. Chapman, 265–271. London: Routledge.
- Commission, Communication from the. 2003. "The role of the universities in the Europe of knowledge." *Brussels: COM (2003) 58*.
- Delgado-Márquez, Blanca L. Nuria, Esther Hurtado-Torres in Yaroslava Bondar. 2011. Internationalization of Higher Education: Theoretical and Empirical Investigation of Its Influence on University Institution Rankings. *Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento (RUSC)* 8(2): 265-284.
- de Wit, Hans. 2002. Internationalization of higher education in the United States of America and Europe: a historical, comparative, and conceptual analysis. London: Greenwood Press.
- de Wit, Hans. 2009. "Measuring Success in the Internationalisation of Higher Education: an Introduction." *de Wit, Hans (Hrsg.):1-8*.
- de Wit, Hans. 2010. "Internationalisation of higher education in Europe and its assessment, trends and issues." *The Hague: Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders)-NVAO*.
- Enders, Jürgen. 2004. Higher education, internationalisation, and the nation-state: Recent developments and challenges to governance theory. *Higher Education* 47 (4): 361–382.
- Frølich, Nicoline. 2006. Still academic and national – Internationalisation in Norwegian research and higher education. *Higher Education* 6 (52): 405–420.
- Gornitzka, Ase, Magnus Gulbrandsen in Jarle Trondal. 2003. Internationalisation of research and higher education emerging patterns of transformation. Oslo: Norwegian Institute for Studies in Research and Higher Education.
- Green, Madeleine F. 2012. "Measuring and assessing internationalization." *NAFSA: Association of International Educators*. Pridobljeno iz: <http://www.nafsa.org/resourcelibrary/Default.aspx>.
- Hénard, Fabrice, Leslie Diamond, in Deborah Roseveare. 2012. Approaches to internationalisation and their implications for strategic management and institutional practice.
- IMPI, project. "Indicators for mapping and profiling internationalisation (IMPI project)." Pridobljeno iz: <http://www.impi-project.eu/home>.
- IUNE. "The IUNE Observatory." Pridobljeno iz: http://www.iune.es/en_US/about-us.
- Knight, Jane and Hans de Wit. 1995. Strategies for internationalisation of higher education: Historical and conceptual perspectives. Pridobljeno iz: http://www.uni-kassel.de/wz1/mahe/course/module6_3/10_knight95.pdf.
- Knight, Jane. 2003. GATS, Trade and Higher Education Perspective 2003 – Where are we? Dostopno prek: http://www.pucminas.br/imagadb/documento/DOC_DSC_NOME_ARQUI20060214115610.pdf (4. maj 2013).
- Knight, Jane. 2004. Internationalization Remodeled: Definition, Approaches, and Rationales. *Journal of Studies in International Education* 8 (4): 5–31.
- Knight, Jane. 2004b. Cross-Border Education as Trade: Issues for Consultation, Policy Review and Research. *JHEA/RESA* 2 (3): 5–81.

- Knight, Jane. 2005. An Internationalization Model: Responding to New Realities and Challenges. V Higher education in latin america: the international dimension, ur. Hans De Wit, Isabel Cristina Jaramillo, Jocelyne Gacel-ávila in Jane Knight, 1–37. Washington, DC: The World bank.
- Knight, Jane. 2008. "The internationalization of higher education: complexities and realities." *Higher education in Africa: The international dimension*:1-43.
- Knight, Jane. 2011. Higher education crossing borders: a framework and overview of new developments and issues. V Cross-border partnership in higher education. Strategies and issues, ur. Sakamoto, Robin in David W. Chapman, 16–41. London: Routledge.
- Knight, Jane. 2012. Internationalization: Three Generations of Crossborder Higher Education. New Delhi: India International Centre.
- Kehm, M. Barbara. 2003. Internationalisation in higher education: from regional to global. V The dialogue between higher education research and practice, ur. Roddy Begg, 109–119. Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Luan, Jing. 2002. Data Mining and Knowledge Management in Higher Education - Potential Applications. Pridobljeno iz: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED474143.pdf>.
- Luijten-Lub, Anneke. 2007. Choices in internationalisation: how higher education institutions respond to internationalisation, europeanisation, and globalisation. Phd thesis. Dutch: University of Twente.
- Marginson, Simon and Marijk van der Wende. 2007. Globalisation and higher education. Paris: OECD/CERI.
- Marginson, Simon in Marijk Van der Wende. 2009. The New Global Landscape of Nations and Institutions. V Higher Education to 2030 Volume 2: Globalisation, 17–57. Paris: OECD.
- Marsh, Julie A., John F. Pane, in Laura S. Hamilton. 2006. Making Sense of Data-Driven Decision Making in Education. Pridobljeno iz: http://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/occasional_papers/2006/RAND_OP170.pdf.
- Martin, Michaela, Claude Sauvageot, in Bertrand Tchatchoua. 2011. "Constructing an indicator system or scorecard for higher education: a practical guide."
- Nuffic. "The Netherlands Organisation for International Cooperation in Higher Education". Pridobljeno iz: <http://www.nuffic.nl/en/expertise/quality-assurance-and-internationalisation/indicators-for-mapping-and-profiling-internationalisation>
- <http://www.deleca.org/index.php/outcomes>.
- Olcott, Don. 2009. "perspective Back to the UK future cross-border higher education." *October* 13:98-104. doi: 10.1080/13603100903292532.
- Qiang, Zha. 2003. Internationalization of Higher Education: towards a conceptual framework. *Policy Futures in Education* 1 (2): 248-270.
- Roger, Y. Chao. 2014. Idealism and Utilitarianism in Internationalization of Higher Education. *International Higher Education* 78 (14): 3-4.
- Sanderson, Gavin. 2007. "A Foundation for the Internationalisation of the Academic Self." *Journal of Studies in International Education*.
- Štrbac, Jelena. 2011. Internacionalizacija – dvig kakovosti ali vdor tržni mehanizmov v visokošolski prostor. V Poti internacionalizacije. Politike, trendi in strategije v Evropi in Sloveniji, ur. Klemen Miklavič, 28–49. Ljubljana: CMEPIUS.
- Teichler, U. 2009. "Internationalisation of higher education: European experiences." *Asia Pacific Education Review* 10:93-106. doi: 10.1007/s12564-009-9002-7.
- U-Map. "The European classification of higher education ". Pridobljeno iz: <http://www.u-map.eu/>.
- Van der Wende, Marijk. 1997. The relationship between National Policies for Internationalisation and those for Higher Education in General. V National Policies for the internationalisation of higher education in Europe, ur. Torsten Kalvemark in Marijk van der Wende, 10–41. Hauge: National Agency for Higher Education.
- Van der Wende, Marijk. 2009. "European Responses to Global Competitiveness in Higher Education. Research & Occasional Paper Series: CSHE. 7.09." *Center for Studies in Higher Education*.
- Verbiest, Eric in Paul Mahieu. 2013. Developing leadership capacity for data informed school improvement (DELECA). Theoretical framework. Pridobljeno iz: <http://www.deleca.org/images/raktsi/theoretical%20framework%20-%20final.pdf>.
- Yanosky, Ronald. 2009. Institutional Data Management in Higher Education. Pridobljeno iz: <https://net.educause.edu/ir/library/pdf/ers0908/rs/ers0908w.pdf>.
- Zgaga, Pavel. 2004. Bolonjski proces. Oblikovanje skupnega evropskega visokošolskega prostora. Ljubljana: Center za študij edukacijskih strategij.